

Eveniment "Rolul partenerilor sociali în arhitectura constituțională" – teme dezbateri

1. Elemente din Tezele revizuirii Constituției, relevante pentru prezenta dezbateri

Această secțiune are la bază *Tezele revizuirii Constituției* adoptate de Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României, în data de 20 martie 2013, în baza propunerilor înaintate de partidele parlamentare.

TITLUL II Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale CAPITOLUL II - Drepturile și libertățile fundamentale

- Adaptarea sistemului de drepturi evoluțiilor societăților contemporane: introducerea unor noi drepturi și redefinirea altora pentru a asigura consolidarea regimului juridic al drepturilor omului și respectarea demnității umane.
- Introducerea unor instrumente constituționale eficiente care să asigure respectarea drepturilor.
- Libertatea economică
- Libertatea de exprimare Art.30
- Întărirea garanțiilor privind respectarea drepturilor omului indiferent de sex, religie, rasă, apartenență politică, etc
- Statul are - în condițiile legii - obligația asigurării asistenței judiciare fiecărui cetățean român care nu realizează venituri sau obține un venit calculat pe membru de familie sub salariul minim pe economie. Art.23-24.
- Organizarea și desfășurarea, în mod pașnic, a mitingurilor, demonstrațiilor, procesiunilor sau oricărei întruniri nu poate fi condiționată în niciun fel, fiind suficientă informarea prealabilă a autorităților locale competente. Art.39.
- Dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale nu pot fi restrânse. Art.47
- Orice persoană are dreptul de a beneficia, în raporturile sale cu administrația publică, de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil; procedura administrativă reglementată prin lege va asigura dreptul persoanei de a fi ascultată înainte de luarea oricărei măsuri individuale care o privește, dreptul de acces la propriul dosar și obligația de motivare a deciziilor.

CAPITOLUL III - Îndatoririle fundamentale, Art. 54-57

- Munca în folosul comunității nu constituie muncă forțată.

TITLUL III Autoritățile publice

CAPITOLUL I – Parlamentul

SECȚIUNEA 1 - Organizare și funcționare (Art. 61-68)

- Asigurarea controlului parlamentar și cetățenesc privind legile adoptate și crearea instrumentelor parlamentare pentru evaluarea politicilor publice.

CAPITOLUL II Președintele României

- (Art. 90.) Întărirea controlului popular prin introducerea referendumului de inițiativă cetățenească.

CAPITOLUL V - Administrația publică

SECȚIUNEA a 2-a - Administrația publică locală (Art.119-123)

- Administrația publică locală - autonomia locală.
- Înființarea regiunilor: acestea nu vor putea fi organizate pe criterii de naționalitate, origine etnică sau limbă. Regiunile vor fi administrate de Consiliile regionale, președintele și consilierii regionali urmând a fi aleși prin vot direct.
- Descentralizarea serviciilor publice.
- Reașezarea competențelor între autoritățile locale de la nivel regional, județean, local
- Desființarea totală/partială a instituției prefectului, restrângerea atribuțiilor acestuia la controlul legalității actelor adoptate de autoritățile publice locale. (Art.123).
- Consacrarea principiului constituțional al transparenței decizionale: consultarea publică obligatorie anterioară adoptării tuturor actelor cu caracter legislativ.

2. Elemente din Tezele revizuirii Constituției, relevante pentru prezenta dezbatere, în viziunea Forumului Constituțional

TITLUL I Principii generale

- Introducerea unor instrumente constituționale eficiente care să asigure respectarea drepturilor.
- Sindicatele, patronatele și asociațiile profesionale Sindicatele, patronatele și asociațiile profesionale se constituie și își desfășoară activitatea potrivit statutelor lor, în condițiile legii. Ele contribuie la apărarea drepturilor și la promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor lor. (Art. 9)

TITLUL II Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale

CAPITOLUL II - Drepturile și libertățile fundamentale

ARTICOLUL 41 - Munca și protecția socială a muncii

- (1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.
- (2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege.
- (3) Durata normală a zilei de lucru este, în medie, de cel mult 8 ore.
- (4) La muncă egală, femeile au salariu egal cu bărbații.
- (5) Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.

ARTICOLUL 42 - Interzicerea muncii forțate

- (1) Munca forțată este interzisă.
- (2) Nu constituie muncă forțată:
 - a) activitățile pentru îndeplinirea îndatoririlor militare, precum și cele desfășurate, potrivit legii, în locul acestora, din motive religioase sau de conștiință;
 - b) munca unei persoane condamnate, prestată în condiții normale, în perioada de detenție sau de libertate condiționată;
 - c) prestațiile impuse în situația creată de calamități ori de alt pericol, precum și cele care fac parte din obligațiile civile normale stabilite de lege.

ARTICOLUL 43 - Dreptul la grevă

- (1) Salariații au dreptul la grevă pentru apărarea intereselor profesionale, economice și sociale.

(2) Legea stabilește condițiile și limitele exercitării acestui drept, precum și garanțiile necesare asigurării serviciilor esențiale pentru societate.

ARTICOLUL 45 - Libertatea economică

Accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora în condițiile legii sunt garantate.

ARTICOLUL 47 - Nivelul de trai

- (1) Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent.
- (2) Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege. Cetățenii au dreptul și la măsuri de asistență socială, potrivit legii.

ARTICOLUL 49 - Protecția copiilor și a tinerilor

- (1) Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.
- (2) Statul acordă alocații pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copilului bolnav ori cu handicap. Alte forme de protecție socială a copiilor și a tinerilor se stabilesc prin lege.
- (3) Exploatarea minorilor, folosirea lor în activități care le-ar dăuna sănătății, moralității sau care le-ar pune în primejdie viața ori dezvoltarea normală sunt interzise.
- (4) Minorii sub vârsta de 15 ani nu pot fi angajați ca salariați.
- (5) Autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării.

ARTICOLUL 50 - Protecția persoanelor cu handicap.

Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială. Statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor

TITLUL III Autoritățile publice

CAPITOLUL I – Parlamentul

SECȚIUNEA 1 - Organizare și funcționare (Art. 61-68)

- Asigurarea controlului parlamentar și cetățenesc privind legile adoptate și crearea instrumentelor parlamentare pentru evaluarea politicilor publice.

CAPITOUL II Presedintele Romaniei

- Întărirea controlului popular prin introducerea referendumului de inițiativă cetățenească.

CAPITOLUL V - Administrația publică

ARTICOLUL 141- Consiliul Economic și Social

- Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.

PROPUNERI A CARE PRESUPUN MODIFICARE UNUI NUMAR SEMNIFICATIV DE ARTICOLE

- Profesionalizarea funcției publice
- Depolitizarea funcției publice

Anexă

1. Regulile dezbaterii

1. Participarea la dezbateri implică acceptarea următoarelor 4 principii de bază:
 - Abținerea completă de la atacuri cu caracter politic și / sau personal între participanți
 - Evitarea comentariilor cu caracter politic (partizan)
 - Respectarea dreptului la cuvânt și a celui la opinie a tuturor participanților
 - Respectarea limitelor de timp ale intervențiilor stabilite de moderator (Limita maximă a unei intervenții este, în orice situație, 3 minute)
2. Subiectele abordate în cadrul dezbaterii vizează exclusiv axa și aria tematică în care se circumscrie aceasta.
3. Subiectele abordate în cadrul dezbaterii vizează exclusiv articolele constituționale, **NU** principii și deziderate generale
 - Propunerea finală de revizuire rezultată în urma dezbaterii va conține:
 - Eliminarea sau modificarea articolelor existente
 - Formularea de noi articole
 - Enunțarea modificării se face prin trimiterea explicită la:
 - Articolul din constituție vizat (în cazul amendării sau eliminării)
 - Secțiunea din constituție vizată (în cazul introducerii unui nou articol)
4. În caz de disensiuni apărute în timpul dezbaterii, deciziile se iau prin vot, cu majoritate simplă.
 - Modificarea formatului standard al propunerii de revizuire nu este permisă, chiar în eventualitatea acordului participanților.
5. **Fiecare participant are obligația să își menționeze numele la fiecare intervenție, pe întreg parcursul dezbaterii**, pentru a se asigura înregistrarea cu acuratețe a opiniilor exprimate.
6. Moderatorul are obligația să decidă încetarea oricărei intervenții contrare cu principiile enunțate.

2. Desfășurătorul dezbaterii

Etapa	Desfășurare	Durață	Observații
Deschiderea dezbaterii	Moderatorul prezintă: - Obiectivele dezbaterii - Regulile dezbaterii - Produsele așteptate la finalul dezbaterii	10 min	
Prezentarea participanților	Tur de masă, fiecare participant enunțând: - Nume, afiliere instituțională - 1 modificare a Constituției asupra căruia dorește să se axeze dezbaterea Alegerea comitetului de redactare a propunerii finale de revizuire		Întocmirea unei liste de către asistentul moderatorului, marcată pe un flipchart.
Stabilirea temelor prioritare	Dezbateri: - Selectarea a 2-3 teme de interes pentru participanți în vederea deliberării și formulării unor modificări ale textului constituțional	10 min	Alegerea pornește de la temele care au fost enunțate cel mai frecvent de participanți.
Dezbateri temei nr.1.	Tur de masă - fiecare participant enunță opțiunea sa pentru revizuire Dezbateri generală - selectare maxim 2 propuneri cheie de	30 min / temă (maxim 1.5h în total)	! Atenție la regulile privind concentrarea pe articole constituționale, nu principii și declarații cu caracter general!

	revizuire pentru a fi formulate detaliat		În enunțarea opțiunii de revizuire, fiecare participant indică în mod exact articolul vizat. Membrii comitetului de redactare a propunerii finale de revizuire notează schematic opțiunile individuale.
Dezbaterea temei nr.2 -3	<i>Idem</i>	<i>Idem</i>	<i>Idem</i>
Schițare modificări vizate	Schițarea unei formulări pentru fiecare din propunerile alese	30 min	Alegerea pornește de la propunerile care au fost enunțate cel mai frecvent de participanți. Decizia se ia prin vot, cu majoritate simplă. Membrii comitetului de redactare a propunerii finale de revizuire notează formulările agreate.
Încheierea dezbaterii	Stabilirea, împreună cu coordonatorul local / moderatorul, a pașilor următori în vederea formulării propunerii finale: - comunicarea între participanți - reunirea comitetului de redactare a propunerii finale de revizuire	10 min	